

Nieuwe opzet JOB-monitor

Inhoud

Inleiding	1
Proces doorontwikkeling	2
Aanleiding.....	2
Doel van studentenmonitoring	2
Nieuwe opzet.....	3

Informatie over de afname van de JOB-monitor 2026 is beschikbaar via de portal:

<https://portal.jobmbo.nl/>

Inleiding

Sinds 2000 wordt de studenttevredenheid van mbo-studenten tweejaarlijks gemeten via de JOB-monitor. De JOB-monitor is een kwantitatief vragenlijstonderzoek naar de mening van mbo-studenten over zaken die direct en indirect het onderwijs raken. De JOB-monitor wordt door een meerderheid van de mbo-studenten ingevuld en is daarmee het grootste studentenonderzoek van Nederland. In 2024 werd de JOB-monitor door 52 procent van de mbo-studenten van deelnemende instellingen ingevuld. De resultaten van de JOB-monitor worden door studentenraden, onderwijsinstellingen, de MBO Raad, het Ministerie van OCW, de Inspectie van het Onderwijs en JOBmbo gebruikt om de huidige stand van zaken te meten én om plannen te maken voor de verbetering van het mbo. De resultaten van de JOB-monitor worden ook gekoppeld aan afspraken die zijn gemaakt in de Werkagenda mbo 2023-2027 en het Stagepact mbo 2023-2027. Zo wordt gemeten of de verbeteringen die plaatsvinden in het mbo, ook daadwerkelijk door de studenten wordt ervaren.

In de afgelopen jaren is regelmatig aandacht besteed aan de doorontwikkeling van de JOB-monitor. In 2018 heeft er een evaluatie plaatsgevonden door bureau Koos en Ideate. Deze evaluaties hebben geleid tot een nieuwe, verkorte vragenlijst die in 2020 voor het eerst is afgenomen. Voor de editie van 2024 ontstond de behoefte om ook actuele onderwerpen via de JOB-monitor te meten, toen zijn er modules aan de standaardvragenlijst toegevoegd. De resultaten van deze modules waren bruikbaar voor landelijke partijen, maar minder voor de onderwijsinstellingen zelf vanwege het gebrek aan de mogelijkheid om uitsplitsingen te maken tot andere niveaus dan het instellingsniveau. Vanuit de behoefte om zowel standaard thema's te monitoren als actuele thema's te temperen via de JOB-monitor is deze ontwikkeling verder onderzocht. De doorontwikkeling en de nieuwe opzet van de JOB-monitor wordt in dit document nader toegelicht.

Proces doorontwikkeling

Studiejaar	Proces
2023-2024	Bestuurlijk Overleg 1: Aanleiding doorontwikkeling en wensen toekomst Bestuurlijk Overleg 2: Doelen en voorwaarden studentenmonitoring Bestuurlijk Overleg 3: Verschillende scenario's
2024-2025	Input kwaliteitszorgmedewerkers via Forms Bestuurlijk Overleg 4: Uitwerking gekozen scenario Presentatie JOB-monitor 2026 bij regiobijeenkomst MBO Raad Bestuurlijk Overleg 5: Vaststelling JOB-monitor 2026
2025-2026	Afname JOB-monitor 2026 & voorbereiding JOB-monitor 2027 Bestuur Overleg - jaarlijks: vaststelling aankomende JOB-monitor en bespreken resultaten huidige afname

Aanleiding

De onderstaande probleemstelling vormde de aanleiding voor de doorontwikkeling en is vastgesteld in een Bestuurlijk Overleg tussen OCW, MBO Raad en JOBmbo:

- Veelheid onderzoeken onder mbo-studenten zorgt voor hoge bevraginglast en lage kwaliteit van de onderzoeken door lage respons.
- Uitkomsten JOB-monitor worden nog onvoldoende betrokken bij beleidsvorming, uitvoering van beleid en bijstelling ervan. Studentenraden, instellingen, de MBO Raad en OCW kunnen meer doen met de uitkomsten van de monitor.
- Er zijn verschillende wensen ten aanzien van studentenmonitoring, de betrokken partijen hebben uiteenlopende behoeften. Ook tussen instellingen lopen de behoeften uiteen, waardoor het een uitdaging is om alle wensen te verenigen in één instrument.

Doel van studentenmonitoring

In het proces van doorontwikkeling is het doel van studentenmonitoring geherformuleerd. Het onderstaande doel is vastgesteld in een Bestuurlijk Overleg tussen OCW, MBO Raad en JOBmbo.

Het doel van de JOB-monitor is:

- Periodiek ophalen van het studentenperspectief op zaken die direct en indirect het onderwijs raken.
- Instellingen en studentenraden gebruiken resultaten voor kwaliteitsverbetering, benchmarken en bereiken van de ambities uit landelijke afspraken zoals de Werkagenda en Stagepact.
- Landelijke partijen gebruiken de resultaten voor monitoring en beleidsvorming.
- Mbo-studenten ervaren hiervan positieve effecten in hun studieloopbaan.

Vervolgens hebben we met input van de kwaliteitszorgmedewerkers, OCW en de MBO Raad verschillende scenario's voor studentenmonitoring opgezet. Deze scenario's zijn besproken in het Bestuurlijk Overleg waarin vervolgens een keuze is gemaakt voor een nieuwe opzet van de JOB-monitor. Voor de invulling van deze nieuwe opzet is opnieuw input van de kwaliteitszorgmedewerkers gebruikt.

Nieuwe opzet

In de nieuwe opzet zijn de belangen van alle betrokken partijen zoveel mogelijk samengevoegd, waarbij het geherformuleerde doel het uitgangspunt vormt. Om te laten zien hoe de nieuwe opzet in elkaar steekt wordt hieronder weergegeven hoe de opzet van de JOB-monitor de afgelopen jaren per twee studiejaren was en hoe de nieuwe opzet eruitziet over de komende twee studiejaren.

Vanwege het belang van het monitoren voor de Werkagenda en het Stagepact kunnen de vragen uit de standaardvragenlijst de komende twee edities nog niet worden gewijzigd. Na de editie van 2027 is ruimte om hier opnieuw naar te kijken, waarbij het belang van monitoren over meerdere jaren moet worden meegewogen. Als je daar in de tussentijd al input voor wilt geven kan dat door dit door te geven via job-monitor@jobmbo.nl. De input die hierover al eerder met ons is gedeeld hebben wij bewaard en zal tegen die tijd worden meegenomen.

Studiejaar 2021-2022 & 2022-2023

Na de herontwikkeling van de vragenlijst voor de JOB-monitor 2020 is dezelfde vragenlijst in 2022 afgenomen. Naast de standaardvragenlijst hadden instellingen de mogelijkheid om instellingsvragen toe te voegen. Het studiejaar 2023 was het tussenliggende jaar, hierin is geen monitor afgenomen.

JOB-monitor 2022	2023: Tussenliggend jaar
Standaardvragenlijst	
• Lessen • Onderwijs en begeleiding • Informatie • Omgeving, sfeer en veiligheid • Lesmateriaal en toetsen • Stage (bol) / Leerwerkplek (bbl) • Studeren met een ondersteuningsbehoefte • Medezeggenschap • Algemene tevredenheid • Afsluiting	
Instellingsvragen	
<i>Nader te bepalen door instelling</i>	

Studiejaar 2023-2024 & 2024-2025

Voor de JOB-monitor 2024 is opnieuw dezelfde standaardvragenlijst als in 2020 en 2022 afgenomen. Daarnaast ontstond dit jaar de behoefte om actuele onderwerpen te kunnen temperen, wat is gedaan door het toevoegen van modules. De modules waren tien actuele onderwerpen met maximaal vijf vragen per module. Elke student kreeg random één van deze modules toegewezen. Het voordeel was dat we op landelijk niveau de mening van studenten hebben opgehaald op al deze thema's, terwijl studenten maar met vijf vragen extra werden belast. Het nadeel was dat scholen de resultaten op deze actuele thema's alleen op instellingsniveau teruggekoppeld konden krijgen, waardoor zij zelf weinig met de resultaten konden doen.

In het tussenliggende jaar is via de structuur van de JOB-monitor de monitor werkagenda-stagepact aangeboden. Dit is gedaan vanwege het belang van monitoring voor de Werkagenda en het Stagepact. In beide jaren was er voor de instellingen ruimte om eigen vragen toe te voegen.

JOB-monitor 2024	2025: Tussenliggend jaar
Standaardvragenlijst • Lessen • Onderwijs en begeleiding • Informatie • Omgeving, sfeer en veiligheid • Lesmateriaal en toetsen • Stage (bol) / Leerwerkplek (bbl) • Ondersteuningsbehoefte • Medezeggenschap • Algemene tevredenheid • Afsluiting	Monitor werkagenda-stagepact • Lessen • Onderwijs en begeleiding • Omgeving, sfeer en veiligheid • Stage (bol) / Leerwerkplek (bbl) • Positie mbo-studenten • Algemene tevredenheid • Afsluiting
Modules (1 per student) • Burgerschap • LOB • Buitenlandervaring • Positie mbo-studenten • Passend onderwijs • Stage (bol) / Leerwerkplek (bbl) • Studentenhuisvesting • Geldzaken • Studentparticipatie • Sociale veiligheid	
Instellingsvragen <i>Nader te bepalen door instelling</i>	Instellingsvragen <i>Nader te bepalen door instelling</i>

Studiejaar 2025-2026 & 2026-2027

Vanaf studiejaar 2025-2026 zal de JOB-monitor jaarlijks worden afgenomen. In de opzet is enerzijds ruimte voor monitoring van standaardonderwerpen via de (twee)jaarlijkse thema's, anderzijds is er ruimte voor het temperatuuren van actuele thema's via de modules. Voor de modules geldt dat er drie door de instelling worden gekozen (twee door het bestuur, één door de studentenraad) en één random wordt toegewezen. Hierdoor kunnen instellingen de resultaten van drie modules uitsplitsen tot lagere niveaus, de andere zeven modules krijgen zij teruggekoppeld op instellingsniveau. Voor LLO-studenten geldt een uitzondering: zij krijgen één module gericht op hun situatie als LLO-student. Daarnaast worden de module thema's jaarlijks opnieuw bepaald, juist om in te kunnen spelen op actualiteiten. Vragen voor nieuwe module onderwerpen of nieuwe vragen binnen een bestaande module worden geformuleerd door de werkgroep (bestaande uit beleidsmedewerkers vanuit OCW, MBO Raad, JOBmbo) en vervolgens zowel kwalitatief als kwantitatief getest onder studenten.

Voor de instellingsvragen geldt dat het maximale aantal van tien vragen komt te vervallen. Instellingen mogen dus zoveel eigen vragen toevoegen als zij willen, met daarbij natuurlijk wel de kanttekening dat het handig is om rekening te houden met de lengte van de vragenlijst voor de studenten. Als instelling kan je er dus voor kiezen om thema's die het ene jaar niet worden bevraagd, alsnog dat jaar te meten door deze toe te voegen als eigen vragen. De vragen van alle thema's en van modules die eerder zijn afgenomen worden beschikbaar gesteld via de vragenbank, zodat deze makkelijk kunnen worden toegevoegd.

Belangrijke punten in het kort:

- **Jaarlijkse afname:** studenten krijgen jaarlijks de kans om hun mening te geven, we sluiten aan op kortere kwaliteitscyclus en het monitoren van de landelijke afspraken.
- **Monitoren** van vaste thema's via jaarlijkse en tweejaarlijkse vragen, **temperaturen** van actuele thema's via wisselende modules.
- **Vereniging van verschillende belangen in één instrument:** resultaten zijn zowel van waarde op strategisch en operationeel niveau met betrokkenheid van de sector.
- **Zeggenschap bij de instellingen:** keuze voor modules en blijvende ruimte voor eigen vragen.
- **Versterking van studentenraden:** via de keuze voor een module, stimuleren van contact met CvB over resultaten en training over resultaten vanuit JOBmbo.
- **JOBmbo blijft regievoerder:** positief voor versterking van de medezeggenschap, studenten komen in contact met JOBmbo en vertegenwoordiging van de studenten draagt het belang van het ophalen van het studentenperspectief uit.

JOB-monitor 2026	JOB-monitor 2027
Jaarlijkse thema's • 2026/2027: Werkagenda/Stagepact • Ondersteuningsbehoefte • Algemene tevredenheid • Afsluiting	Jaarlijkse thema's • 2026/2027: Werkagenda/Stagepact • Ondersteuningsbehoefte • Algemene tevredenheid • Afsluiting
Tweejaarlijkse thema's • Lessen • Lesmateriaal en toetsen • BPV: stage/leerwerkplek • Medezeggenschap	Tweejaarlijkse thema's • Onderwijs en begeleiding • Informatie • Omgeving, sfeer en veiligheid • Welzijn
Modules (4 per student) • Sociale veiligheid • Positie mbo-studenten • Studentparticipatie • Geldzaken • Studentenhuisvesting • Digitalisering • Doorstroom • Reisafstand opleiding • Examens • Onderwijstijd en –kwaliteit	Modules (4 per student) <i>Nader te bepalen</i>
LLO-studenten krijgen één eigen module	
Instellingsvragen <i>Nader te bepalen door instelling</i>	Instellingsvragen <i>Nader te bepalen door instelling</i>